

katoliško-narodna stranka, mora stati na preklicano slabih nogah in se mora zelo bati za svojo posest, če ne mora drugače izhajati, kakor da apelira na najnižje instinke v omiki daleč zaostalega in politično malo razsodnega kmeta.

Oklic katoliško-narodne stranke je obžalovanja vreden pojav. Posledice tega oklica, ki ne morejo izostati, naj pripiše stranka sama sebi.

Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

Letošnja glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se je ob obilni udeležbi vršila dne 8. t. m. Sprejem je bil, dasi omejen na „Narodni dom“, vendar prav presrčen.

Zborovanje je otvoril prvomestnik gosp. Zupan, ki je v svojem govoru opozarjal na družbin pomen ter povdarjal, da bi družba še tri mesece ne mogla živeti, če bi je ne podpiralo narodno ženstvo.

O društvenem delovanju je poročal tajnik gospod Žlogar, ki je takisto naglašal, da je narodno ženstvo glavna opora družbi. Družba šteje zdaj 78 mešanih, 30 moških in 36 ženskih podružnic s približno 10.000 člani. V preteklem letu je družba napredovala za pet podružnic, zdaj se zopet snujejo štiri nove podružnice. Število družbinih pokroviteljev se bliža tretji stotini, priraslo jih je iznova deset. Litijska podružnica šteje že 25 pokroviteljin.

Družba vzdržuje ali podpira sledeče zavode: 1. Otroški vrtec v Celju. 2. Otroški vrtec v Mariboru. 3. Eno razredno dekliško šolo na Muti. 4. Narodno šolo v Št. Rupertu pri Velikovu. 5. Prvi otroški vrtec v Podgori pri Gorici. 6. Drugi otroški vrtec v Podgori pri Gorici. 7. Zabavišče v Pevmi. 8. Otroški vrtec v ulici Sv. Klare v Gorici. 9. Otroški vrtec v ulici Cipressa v Gorici. 10. Otroški vrtec Pod Kostanjevico. 11. Zasebna ljudska šola v Gorici. 12. Dekliški pripravljalni tečaj za žensko učiteljišče v Gorici. 13. Deški pripravljalni tečaj za srednje šole v Gorici. 14. Dekliška obrtno-nadaljevalna šola v Gorici. 15. Strokovna dekliška šola za umetno vezenje in belo šivanje v Gorici. 16. Strokovna dekliška šola za krojenje in šivanje vrhne obleke v Gorici. 17. Deška obrtnonadaljevalna šola v Gorici. 18. Otroški vrtec na Greti pri Trstu. 19. Otroški vrtec v Rojanu pri Trstu. 20. Deška štirirazrednica pri sv. Jakobu v Trstu. 21. Dekliška štirirazrednica pri sv. Jakobu v Trstu. 22. Otroški vrtec pri Sv. Ivanu v Trstu. 23. Otroški vrtec v Skednju pri Trstu. 24. Otroški vrtec v Rocolu v Trstu in 25. Otroški vrtec v Tržiču na Kranjskem.

O družbinem denarnem stanju je poročal blagajnik g. Petelin. Družba je imela lani 33.133 kron 63 vin. dohodkov in 35.243 kron 79 vin. stroškov.

Po odobrenju poročil se je vršila volitev in so bili izvoljeni v odbor: dr. vitez Bleiweis, Gregor Einspieler, Dragotin Žagar in Anton Žlogar, v nadzorstvo: Oroslov

Dolenec, Martin Malenšek, Fran Povše, Fran Ravnihar in Ivan Vrhovnik, v razsodništvo: A. Kalan, dr. Majaron, dr. Munda, M. Pleteršnik in dr. Stor.

Občni zbor je z navdušenjem sklenil udanostno izjavo cesarju.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Deželnozbornske volitve v raznih pokrajinah so sedaj absorbirale vse zanimanje in stoje v ospredju vsega političnega življenja. Najinteresnejši je doslej boj med Nemci na Češkem. Wolf Schönererjeva stranka hoče zavladati po celem nemškem delu Češke. Temu se ostavlja stara liberalna stranka in ustavlja se Pradejeva stranka. Toda kaže se, da bosta Wolf in Schönerer zmagala. Prva žrtev tega boja je Prade sam, ki je slovesno izjavil, da na jesen odstopi kot podpredsednik poslanske zbornice. Te dni so imeli nemški nacionalni poslanci v Brucku na Štajerskem sestanek, na katerem so se posvetovali, kako poravnati nastala nasprotja. Na tem jim leži toliko bolj, ker so Wolfovci začeli direktni boj proti nemškonacionalni stranki kot taki. Shod v Brucku je za sedaj sklenil prirediti dva strankarska shoda v Inomostu in v Liberecu.

Državni zbor se glasom najnovejših poročil snide v prvi polovici meseca novembra in bo potem zboroval zdržema do konca meseca februarja.

Nemčija. — Vsi obrtni krogi, podjetniki in delavci, so začeli velikansko vojno zoper načrt carinskega tarifa, o katerem smo zadnjič poročali, ker bi uveljavljenje tega načrta silno podražila vsa živila, zajedno pa znamenito oškodoval vso industrijo s tem, da bi jej zelo otežkočil eksport.

Italija. — Te dni sta umrla dva junaka moderne Italije, general Baratieri in bivši ministrski predsednik Crispi. Baratieri je bil pravi operetni general in je Italijo silno osmešil zajedno pa, ko je bil v bitki pri Aduvi žalostno-sramotno poražen, tudi onemogočil ekspanzivno politiko v Afriki. Crispi je bil v mladih letih goreč rodoljub in je silno mnogo pripomogel, da se je Italija zjedini, kot državnik je osnoval italijansko-prusko alijanco, iz katere se je potem izcimila trozveza, ali v notranji politiki ni bil srečen in tudi ni imel čistih rok.

Srbija. — Volitve v narodno skupščino so končane. Vladna stranka ali, bolje rečeno dvorna stranka je dosegla velikansko zmago. Izvoljenih je bilo 6 liberalcev, 14 neodvisnih radikalcev, 84 vladnih radikalcev in 6 brezbarvnih poslancev.

Bolgarska. — V Sofiji se je začela v torek vele-zanimiva obravnava proti bivšemu predsedniku macedonskega odbora Sarafovu in nekaterim članom tega odbora. Obtoženi so, da so pustili več oseb, mej njimi tudi necega rumunskega profesorja, zavrtno umoriti, ker so bile dotične osebe vohuni turške vlade. Obravnava utegne različne zanimivosti spraviti na dan, ter razkriti, kakšen je bil dejanski položaj v Macedoniji tedaj, ko je Rusija preprečila revolucijo.

Vojna v južni Afriki se nadaljuje vzlic vsemu zvi-jačnemu poročanju Angležev. Ti hočejo sedaj poslužiti se po mejnarodnem pravu nedovoljenih sredstev. General Kitchener je razglasil, da bo vsak Bur, ki ga dobe Angleži po 15. septembru z orožjem v roki, za vse žive dni pregnan iz južne Afrike, njegovo imetje pa zaplenjeno. Angleški roparji so upali, da bodo s to grožnjo Bure ugnali v kozji rog, pa se jim ni posrečilo. Bure ni ta grožnja prav nič preplašila, ker itak nimajo ničesar izgubiti. Zdaj je zopet najbistroumnejši vseh burskih generalov Dewet, v katerem dva meseca ni bilo nič slišati, prišel na dan in sicer v osrčju angleškega ozemlja. Naskočil je glavno mesto Natala Pietermaritzburg, se preskrbe

s strelivom, orožjem in živili in zopet odšel. Ves Natal se trese, kajti Deweta se Angleži še bolj boje, kakor hudič križa.

Obrtnija.

Nova žganjarina in pobiranje dodatnega davka od žganja.

Glasom člena II. zakona z dné 8. julija 1901, drž. zak. šte. 86, o zvišanju žganjarine in o naklonitvi jednega dela donosa te davščine deželnim fondom v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, so podvržene vse žgane opojne tekočine, ki se dné 1. septembra 1901 nahajajo v ozemlju v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel v prostem prometu, kakor tudi one, ki se odpošljejo v deželah ogrske krone, v Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike ozemlja, v katerem velja ta zakon, toda dospejo še-le po 1. septembru 1901 v to ozemlje, dodatnemu davku 20 h od hektoliterske stopinje (litra) alkohola, izvzemši one tekočine, ki so v zakonu natančneje označene.

V izvršitev tega dodatnega obdačenja žganja je izdalo c. kr. finančno ministrstvo z naredbo z dne 13. julija 1901, drž. zak. šte. 105, naslednji pravilnik:

Pravilnik glede pobiranja dodatnega davka.

I. Predmet dodatnega davka.

Dodatnemu davku v znesku 20 h od litra alkohola so podvržene, izvzemši nižje navedene, vse dné 1. septembra 1901 v ozemlju, kjer velja ta zakon, v prostem prometu se nahajajoče žgane opojne tekočine, kakor tudi one, katere se odpošljejo v deželah ogrske krone, v Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike v ozemlju veljavnosti tega zakona, pa v to ozemlje dospejo še-le po 1. septembru 1901.

K dodatnemu davku podvrženim žganim opojnim tekočinam pripadajo zlasti arak, rum, konjak, esence za žganje, nadalje umetne sadne esence, ki so narejene iz različnih vrst etra, alkohola in drugih snovij, likerji in druge vrste pomešanega žganja, nadalje alkoholovi parfumerijski izdelki, kakor kolonjska voda, alkoholovite zdravilne tinkture in izvlečki, kakor tudi vsaka zmes iz vina in žganja, katere alkoholovitost presega 15 prostornih odstotkov.

Dodatnega žganja so proste:

1. Žgane opojne tekočine v posesti obrtnikov, ki razpečavajo žgane opojne tekočine (točenje, prodaja in trgovina na drobno itd.) v množinah, ki ne presegajo deset litrov in v posesti drugih načelnikov gospodarstva v množinah ne nad pet litrov alkohola. Te množine so proste dodatnega davka tudi tedaj, ako se dobe pri kakem obrtniku, odnosno načelniku gospodarstva, večje zaloge.

2. Žganje, ki je že po dosedaj obstoječih določbah prosto državne žganjarine.

II. Prijava.

Kdor poseduje dné 1. septembra 1901 zalogo dodatnemu davku podvrženih opojnih tekočin, ki ima več kakor deset, odnosno pet litrov alkohola, je zavezan, prijaviti množino in alkoholovitost cele zaloge, nadalje kraj in prostore, kjer jo hrani, tekom štirih dnij, od 1. septembra 1901 računjeno, torej najkasneje dne 4. sep. 1901 pismeno v dvojnem izvodu s pridejanim obrazcem pri onem oddelku finančne straže, v katerega okolišu ima spravljene žgane opojne tekočine. Golice za te prijave oddajale se bodo pri vsakem oddelku finančne straže ter pri organih in uradih, katere v to določi finančno deželno oblastvo.

Ako se za prijavo zavezane zaloge ali za kak del istih zahteva na podlagi za posamezne dežele veljavnih posebnih avtonomnih določb povračilo po tarifi plačane deželne naklade, je to navesti v prijavi ter zajedno napovedati množino žganja, za katero se zahteva povračilo, kakor tudi odpadajoči povračilni znesek.

One žgane opojne tekočine, katere se odpošljejo v deželah ogrske krone, Bosni in Hercegovini pred 1. septembrom 1901 na prejemnike v ozemlju, kjer velja ta zakon, in katere dospo še-le 1. septembra 1901 ali pozneje v to ozemlje, niso podvržne tej prijavi.

Ako zaloga žganih opojnih tekočin, katero je prijaviti, v posameznem slučaju ne glede na alkoholovitost ne presega pet hektolitrov, se sme v prijavi opustiti napoved množine, alkoholovitosti in hektoliterskih stopinj; v tem slučaju pa je v prijavi izrecno navesti v razpredelke za opombe, da cela zaloga ne presega množine 5 hl.

Pri žganih opojnih tekočinah v zaprtih, v trgovini običajnih steklenicah, nadalje pri likerjih, to so žgane opojne tekočine, ki vsebujejo vsaj deset kilogramov sladkorja na hektoliter, in pri oslajenem žganju, to so take žgane opojne tekočine, ki vsebujejo na hektoliter več kot jeden kilogram ali manj kot deset kilogramov sladkorja, naposled pri vseh, dodatnemu davku podvrženih esencah, parfumerijskih izdelkih, zdravilnih tinkturah in izvlečkih se napoved alkoholovitosti lahko opusti ne glede na množino prijavi zavezane zaloge.

Ako bi bile prijavi podvržene žgane opojne tekočine tekom prvih štirih dnij meseca septembra 1901 na potu, ne da bi bile že prijavljene ter dodatni davek od njih poravnan, zavezan je podati prijavo, oziroma plačati dodatni davek prejemnik blaga, in sicer mora podati prijavo najkasneje tekom 48 ur, čim je dospela pošiljatev.

Ako se opusti predpisana prijava dne 1. septembra 1901 obstoječe zaloge žganih opojnih tekočin, nadalje ako se prijavi množina alkohola za več nego deset odstotkov manji, nego se je uradno ovedelo, kaznuje se ta prestop s štiri- do osemkratnim zneskom dodatnega davka, ki se je prikrajšal, odnosno bil prikrajšanju izpostavljen. Druge nepravilnosti pri prijavi, ki se ne tičejo množine alkohola, kaznujejo se z redovno kaznijo od 4 do 200 kron.

Železniška in parobrodna podjetja (izvzemši pomorska, v kolikor se ne gre za take tuzemske parobrode, ki užij-